Відгук

офіційного опонента – доктора юридичних наук, професора Шопіної Ірини Миколаївни на дисертаційне дослідження Калетніка Василя Васильовича на тему «Адміністративно-правовий механізм забезпечення інформаційної безпеки України», подане на здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 «Право»

Актуальність теми дисертаційного дослідження

Дисертаційне дослідження на тему «Адміністративно-правовий механізм забезпечення інформаційної безпеки України» є надзвичайно актуальним як у теоретико-правовому, так і в практичному вимірах. Актуальність обраної тематики зумовлена комплексом сучасних безпекових викликів, пов'язаних із трансформацією природи загроз національній безпеці держави, зміною форм зовнішнього втручання у функціонування публічної влади та активним використанням інформаційного простору як інструменту гібридного впливу.

В умовах повномасштабної збройної агресії проти України інформаційна сфера фактично стала окремим театром протиборства, у межах якого здійснюються інформаційно-психологічні операції, маніпулятивний вплив на суспільну свідомість, спроби делегітимації органів державної влади, дискредитації управлінських рішень та підриву довіри до демократичних інститутів. За таких умов питання забезпечення інформаційної безпеки виходить за межі виключно технічного або комунікаційного аспекту та набуває ознак комплексної адміністративно-правової проблеми, безпосередньо пов'язаної із забезпеченням суверенітету держави та стійкості системи публічного управління.

Особливу наукову цінність дисертації становить те, що автор розглядає проблему інформаційної безпеки не ізольовано, а через призму зовнішнього впливу на публічне управління як специфічної форми сучасної гібридної загрози. Такий підхід є своєчасним та методологічно виправданим, оскільки сучасні форми зовнішнього втручання дедалі рідше реалізуються шляхом

прямого адміністративного чи силового впливу, натомість концентруються на формуванні інформаційного, процедурного та смислового середовища ухвалення управлінських рішень.

Слід позитивно відзначити, що дисертант обґрунтовано акцентує увагу на вразливості горизонтального виміру публічного управління, який охоплює діяльність громадянського суспільства, аналітичних центрів, експертних і комунікаційних середовищ. Саме ця площина, як переконливо доводиться у роботі, стає одним із ключових каналів опосередкованого зовнішнього впливу, що потребує належного адміністративно-правового врегулювання з урахуванням демократичних стандартів та гарантій прав людини.

Актуальність дослідження також визначається недостатнім рівнем наукового опрацювання відповідної проблематики у вітчизняній адміністративно-правовій науці. Незважаючи на наявність значної кількості праць, присвячених інформаційній безпеці, національній безпеці, кібербезпеці та публічному управлінню, питання комплексного адміністративно-правового механізму протидії зовнішньому впливу на публічне управління досі не отримали цілісного доктринального осмислення. Особливо це стосується категоріального апарату, процедур адміністративної верифікації ризиків афілійованості, інституційної координації та механізмів судового контролю у відповідній сфері.

Безперечною перевагою дисертації є її орієнтація не лише на теоретичне осмислення проблеми, а й на вироблення конкретних механізмів нормативного та інституційного реагування. Запропоновані автором підходи до формування ризик-орієнтованої моделі адміністративно-правової ідентифікації зовнішнього впливу, створення спеціалізованого уповноваженого органу та розроблення профільного законодавчого акта свідчать про прикладний характер дослідження та його практичну значущість для вдосконалення державної політики у сфері інформаційної безпеки.

Важливо також, що автор послідовно наголошує на необхідності дотримання принципів верховенства права, юридичної визначеності,

пропорційності та ефективного судового контролю. Це дозволяє розглядати запропоновану модель не як інструмент політичного чи адміністративного тиску, а як спробу побудови правового механізму демократичної стійкості держави в умовах сучасних гібридних загроз.

Таким чином, дисертаційне дослідження є своєчасним, науково обґрунтованим та суспільно значущим, а обрана тема повною мірою відповідає сучасним потребам розвитку адміністративного права, безпекової політики держави та практики забезпечення інформаційної безпеки України.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційному дослідженні

Ознайомлення зі змістом дисертаційного дослідження дає підстави для висновку, що сформульовані автором наукові положення, висновки та практичні рекомендації є належним чином обґрунтованими, логічно послідовними та методологічно виваженими. Дисертація характеризується цілісністю наукової концепції, внутрішньою структурною узгодженістю та чітким взаємозв'язком між поставленою метою, визначеними завданнями, предметом дослідження, застосованими методами та отриманими результатами.

Слід позитивно відзначити, що автор послідовно вибудовує логіку дослідження: від загальнотеоретичного аналізу інформаційної безпеки та адміністративно-правового механізму її забезпечення – до комплексного осмислення зовнішнього впливу на публічне управління як специфічної форми загрози державному суверенітету та вироблення практичних механізмів адміністративно-правового реагування. Такий підхід забезпечив концептуальну завершеність роботи та дозволив уникнути фрагментарності викладу.

Достатній рівень обґрунтованості результатів дослідження забезпечено належною теоретико-методологічною базою. Автором опрацьовано значний масив наукових праць у сфері адміністративного права, інформаційної безпеки, національної безпеки, публічного управління та безпекових досліджень. При цьому дисертант не обмежується компілятивним викладенням існуючих

підходів, а здійснює їх критичний аналіз, систематизацію та подальше концептуальне узагальнення.

Позитивної оцінки заслуговує використання широкого спектра методів наукового пізнання. У роботі коректно поєднано загальнофілософські, загальнонаукові, спеціально-юридичні та міждисциплінарні методи. Зокрема, застосування системного та структурно-функціонального підходів дало змогу автору розкрити адміністративно-правовий механізм забезпечення інформаційної безпеки як комплексну багаторівневу систему. Використання порівняльно-правового методу забезпечило ґрунтовний аналіз міжнародного досвіду у сфері протидії зовнішньому впливу, а застосування елементів математичного моделювання та ризик-скорингу надало дослідженню прикладного й інноваційного характеру.

Важливо підкреслити, що дисертант демонструє належний рівень володіння методологією адміністративно-правової науки. У роботі простежується прагнення автора уникнути політизованого або публіцистичного підходу до проблематики зовнішнього впливу та перевести її у площину правового регулювання, процедурних гарантій і судового контролю. Саме це значною мірою забезпечує наукову переконливість дисертації.

Обґрунтованість основних висновків підтверджується також належною нормативною та емпіричною базою дослідження. Автор аналізує положення Конституції України, законодавства у сфері національної та інформаційної безпеки, акти Президента України, Кабінету Міністрів України, стратегічні документи, а також законодавство низки іноземних держав. Окремо слід відзначити спробу автора адаптувати міжнародний досвід не механічно, а з урахуванням українських правових і безпекових реалій.

Позитивним є й те, що дисертація не зводиться виключно до теоретичного аналізу. Значна частина висновків має прикладний характер та орієнтована на вдосконалення адміністративно-правового регулювання. Зокрема, це стосується запропонованої моделі ризик-орієнтованої ідентифікації зовнішнього впливу, концепції спеціалізованого уповноваженого органу,

системи інтегрованого моніторингу афілійованості, а також проєкту Закону України «Про протидію зовнішньому впливу на публічне управління».

Суттєвим показником достовірності та наукової обґрунтованості результатів є їх апробація. Основні положення дисертації були представлені на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, наукових семінарах і фахових дискусіях, а результати дослідження відображені у наукових публікаціях автора, у тому числі у фахових юридичних виданнях.

Окремо слід зазначити, що аналіз змісту дисертації, стилю викладу матеріалу, структури наукового апарату, системи посилань та характеру використання джерельної бази не дає підстав для сумнівів у самостійному характері виконання роботи. У дисертації дотримано вимог академічної доброчесності, належним чином оформлено посилання на використані джерела та наукові позиції інших авторів. Ознак академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації наукових результатів у роботі не виявлено.

Загалом ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, є достатньо високим, що свідчить про належний рівень наукової підготовки автора та комплексний характер проведеного дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів

Наукова новизна дисертаційного дослідження полягає у комплексному адміністративно-правовому осмисленні проблеми забезпечення інформаційної безпеки України в аспекті протидії зовнішньому впливу на публічне управління, а також у формуванні цілісної концепції адміністративно-правового механізму реагування на відповідні загрози в умовах сучасних гібридних викликів.

Позитивної оцінки заслуговує те, що автору вдалося вийти за межі традиційного розуміння інформаційної безпеки як переважно технічної або інформаційно-комунікаційної категорії та розглянути її у взаємозв'язку з функціонуванням системи публічного управління, стійкістю демократичних інститутів і забезпеченням державного суверенітету. Такий підхід має суттєве

теоретичне та прикладне значення для подальшого розвитку науки адміністративного права.

Одним із найбільш вагомих результатів дисертації є обґрунтування зовнішнього впливу на публічне управління як самостійної адміністративно-правової категорії. Автор переконливо доводить, що сучасні форми зовнішнього впливу реалізуються переважно не через пряме втручання у діяльність органів державної влади, а через опосередкований вплив на середовище вироблення та ухвалення управлінських рішень. У цьому контексті важливим науковим результатом є розкриття категорії інституційно-процедурної деформації управлінських процесів, яку дисертант розглядає як системне викривлення механізмів реалізації публічного інтересу під впливом зовнішніх чинників.

Слід окремо відзначити авторський підхід до розуміння суверенітету публічного управління як здатності системи публічної влади самостійно формувати управлінський порядок денний і приймати рішення відповідно до національних інтересів та правових процедур. Така постановка питання є новою для вітчизняної адміністративно-правової науки та має значний евристичний потенціал.

Науково цінним є запропоноване автором удосконалення структури адміністративно-правового механізму забезпечення інформаційної безпеки держави. На відміну від традиційних підходів, дисертант обґрунтовує п'ятикомпонентну модель, яка включає нормативно-правовий, інституційно-координаційний, інформаційно-аналітичний, процедурно-контрольний та комунікаційно-превентивний блоки. Перевагою такого підходу є системне поєднання правових, управлінських та превентивних інструментів у межах єдиної функціональної моделі.

Безперечний науковий інтерес становить розроблений автором формалізований алгоритм адміністративно-правової ідентифікації ризиків зовнішнього впливу, який ґрунтується на ризик-орієнтованому підході та використанні елементів математичного моделювання. Запропонована модель

ризик-скорингу дозволяє перейти від оціночних і політизованих підходів до більш формалізованої процедури аналізу ризиків афілійованості. Водночас важливо, що автор послідовно наголошує: ідентифікація зовнішнього впливу не повинна ототожнюватися із встановленням вини чи автоматичним застосуванням санкцій, а має виконувати превентивну функцію в межах адміністративно-правового механізму.

Суттєвим здобутком дисертації є також обґрунтування судоцентричного характеру застосування правових наслідків у сфері протидії зовнішньому впливу. Автор аргументовано доводить необхідність пріоритету судового контролю над адміністративною дискрецією, що дозволяє забезпечити баланс між інтересами національної безпеки та гарантіями прав і свобод людини. Такий підхід свідчить про прагнення дисертанта інтегрувати безпекову проблематику у сучасну європейську модель адміністративного права.

Наукову новизну роботи підсилює також її прикладний характер. Дисертант не обмежується теоретичними узагальненнями, а пропонує комплексну модель нормативного та інституційного вдосконалення механізму забезпечення інформаційної безпеки України, включаючи концепцію спеціалізованого уповноваженого органу та проєкт Закону України «Про протидію зовнішньому впливу на публічне управління». Важливо, що запропоновані положення ґрунтуються на аналізі міжнародного досвіду та адаптовані до українських правових реалій.

Окремо слід відзначити, що наукові результати дисертації знайшли належне відображення у публікаціях автора. Опубліковані наукові праці за змістом відповідають тематиці дослідження, відображають основні положення та висновки дисертації, а також засвідчують належний рівень апробації отриманих результатів у фаховому науковому середовищі.

У цілому наукова новизна дисертаційної роботи є достатньо високою, а отримані результати мають як теоретичне значення для розвитку науки адміністративного права, так і практичну цінність для вдосконалення

механізмів забезпечення інформаційної безпеки України в умовах сучасних безпекових викликів.

Практичне значення одержаних результатів та їх апробація

Практичне значення дисертаційного дослідження полягає у тому, що сформульовані автором наукові положення, висновки та пропозиції можуть бути використані у нормотворчій, правозастосовній, організаційно-управлінській, експертно-аналітичній та освітній діяльності у сфері забезпечення інформаційної безпеки держави.

Позитивної оцінки заслуговує те, що дисертація має не лише теоретико-доктринальний, а й виразний прикладний характер. Автор не обмежується загальними науковими узагальненнями, а пропонує конкретні механізми удосконалення адміністративно-правового забезпечення інформаційної безпеки України в умовах сучасних гібридних викликів. Це суттєво підвищує практичну цінність проведеного дослідження.

Насамперед практичне значення мають сформульовані дисертантом пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання у сфері протидії зовнішньому впливу на публічне управління. У роботі обґрунтовано необхідність формування цілісного спеціального законодавчого механізму, який би інтегрував понятійний апарат, процедури адміністративної верифікації ризиків афілійованості, систему інституційної координації та механізми судового контролю. У цьому контексті особливої уваги заслуговує розроблений у межах дисертації проєкт Закону України «Про протидію зовнішньому впливу на публічне управління», який має системний характер та відображає авторське бачення побудови процесуально врегульованої моделі реагування на відповідні безпекові загрози.

Практичну цінність становлять також запропоновані автором підходи до формування ризик-орієнтованої моделі адміністративно-правової ідентифікації зовнішнього впливу. Розроблений алгоритм ризик-скорингу, система критеріїв оцінки афілійованості та концепція інтегрованого моніторингу можуть бути

використані у діяльності органів державної влади під час аналізу ризиків у сфері публічного управління та інформаційної безпеки.

Суттєве практичне значення мають і пропозиції щодо вдосконалення організаційно-інституційного забезпечення відповідної сфери. Автором аргументовано обґрунтовано доцільність створення спеціалізованого уповноваженого органу з протидії зовнішньому впливу, а також необхідність посилення міжвідомчої координації, цифрової інтеграції та аналітичної взаємодії між суб'єктами забезпечення інформаційної безпеки України.

Важливо, що запропоновані у роботі механізми орієнтовані на забезпечення балансу між інтересами національної безпеки та гарантіями прав і свобод людини. Акцент автора на судовому контролі, пропорційності адміністративного реагування та недопущенні карального характеру превентивних механізмів свідчить про прагнення інтегрувати безпекову проблематику у сучасну європейську правову традицію.

Окремо слід відзначити значення результатів дослідження для освітньої та наукової діяльності. Теоретичні положення дисертації можуть бути використані під час викладання навчальних дисциплін з адміністративного права, інформаційного права, національної безпеки, публічного управління, а також при підготовці навчально-методичних матеріалів і проведенні подальших наукових досліджень у відповідній сфері.

Важливим підтвердженням практичної значущості дисертації є наведені автором відомості про впровадження окремих результатів дослідження у діяльність та освітній процес. Зокрема, положення дисертації були використані під час розробки Головним оперативним управлінням Генерального штабу Збройних Сил України проєкту Доктрини «Інформаційні операції», а також впроваджені у навчальний процес кафедри військового права Військово-юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Рівень апробації результатів дослідження слід оцінити позитивно. Основні положення дисертації були оприлюднені на міжнародних та

всеукраїнських науково-практичних конференціях, наукових семінарах і фахових дискусіях, що свідчить про належний рівень наукової комунікації автора та професійне обговорення отриманих результатів.

Також заслуговує позитивної оцінки публікаційна активність дисертанта. Основні положення та результати дослідження відображені у наукових працях автора, у тому числі у фахових виданнях з юридичних наук. Аналіз змісту публікацій дає підстави стверджувати, що вони відповідають темі дисертації, розкривають її ключові положення та достатньою мірою відображають основний зміст проведеного дослідження.

Загалом практичне значення одержаних результатів та рівень їх апробації свідчать про прикладну спрямованість дисертаційного дослідження, його наукову зрілість та потенціал для використання у подальшому розвитку адміністративно-правового механізму забезпечення інформаційної безпеки України.

Оцінка змісту дисертації, ступеня обґрунтованості наукових положень та дотримання вимог академічної доброчесності

Аналіз змісту дисертаційної роботи дає підстави констатувати, що дослідження характеризується належним рівнем наукової обґрунтованості, внутрішньою логічною цілісністю та методологічною послідовністю. Структура дисертації є продуманою та відповідає поставленій меті й сформульованим завданням дослідження.

Позитивного схвалення заслуговує те, що автор послідовно вибудовує дослідження за принципом переходу від загальнотеоретичних і методологічних аспектів інформаційної безпеки до аналізу нормативно-правового забезпечення та подальшого формування власної концепції вдосконалення адміністративно-правового механізму протидії зовнішньому впливу на публічне управління. Така побудова роботи забезпечує логічний взаємозв'язок між окремими структурними елементами дисертації та дозволяє комплексно розкрити предмет дослідження.

Перший розділ дисертації присвячений теоретико-методологічним засадам дослідження інформаційної безпеки та адміністративно-правового механізму її забезпечення. Автором здійснено систематизацію наукових підходів до розуміння інформаційної безпеки держави, проаналізовано її концептуальні моделі, а також розкрито особливості адміністративно-правового механізму забезпечення інформаційної безпеки. Важливо, що дисертант не обмежується компілятивним викладом існуючих підходів, а формує власне бачення структури такого механізму та обґрунтовує його складові.

На окрему увагу заслуговує розробка теоретико-правової концепції зовнішнього впливу на публічне управління як специфічної загрози інформаційній безпеці держави. Автору вдалося аргументовано показати, що сучасні форми зовнішнього впливу реалізуються переважно не через пряме втручання у діяльність органів влади, а шляхом впливу на інформаційне, комунікативне та процедурне середовище ухвалення управлінських рішень. У цьому аспекті дослідження характеризується достатнім рівнем наукової новизни та актуальності.

Другий розділ дисертації має виразну аналітичну спрямованість та присвячений оцінці сучасного стану нормативно-правового та інституційного забезпечення інформаційної безпеки України. Автором проведено комплексний аналіз чинного законодавства, стратегічних документів та системи суб'єктів забезпечення інформаційної безпеки.

Слід відзначити, що дисертант аргументовано виявляє проблеми фрагментарності чинного правового регулювання, відсутності належної координації між суб'єктами забезпечення інформаційної безпеки, а також недостатньої адаптованості існуючих механізмів до сучасних форм гібридного впливу. Водночас позитивним є те, що критичний аналіз поєднується з конструктивними пропозиціями щодо вдосконалення відповідної сфери правового регулювання.

Значну наукову цінність має здійснений автором порівняльно-правовий аналіз зарубіжного досвіду протидії зовнішньому впливу. Дисертант не

обмежується формальним описом іноземних моделей, а намагається оцінити можливість їх адаптації до українських правових та безпекових реалій. Такий підхід свідчить про належний рівень компаративістського аналізу та прагнення автора уникнути механічного перенесення іноземних правових конструкцій у національне законодавство.

Третій розділ дисертації є найбільш концептуально та практично орієнтованим. Саме у ньому автор формулює власну модель адміністративно-правового механізму забезпечення інформаційної безпеки України в аспекті протидії зовнішньому впливу на публічне управління, обґрунтовує ризик-орієнтований підхід до ідентифікації афілійованості та пропонує механізми інституційної й процедурної реалізації відповідної моделі.

Позитивної оцінки заслуговує прагнення автора надати запропонованим підходам процесуально визначеного та юридично формалізованого характеру. Особливо це стосується запропонованої моделі ризик-скорингу, процедур адміністративної верифікації та акценту на судовому контролі як ключовій гарантії дотримання прав людини.

Окремо слід підкреслити належний рівень методологічного забезпечення дослідження. Автором використано комплекс загальнофілософських, загальнонаукових, спеціально-юридичних та міждисциплінарних методів, застосування яких є обґрунтованим та відповідає предмету дослідження. Позитивним є також використання елементів математичного моделювання та експертного оцінювання під час побудови моделі ризик-скорингу, що свідчить про прагнення автора до формалізації запропонованих механізмів.

Дисертація написана на належному науковому рівні, характеризується коректним використанням юридичної термінології, логічністю викладу та достатнім рівнем аргументації. Робота містить необхідний науковий апарат, а сформульовані висновки загалом відповідають змісту проведеного дослідження.

Під час ознайомлення з дисертацією та науковими публікаціями автора не виявлено ознак порушення принципів академічної доброчесності. Дослідження має самостійний характер, містить авторські наукові положення та висновки, а використання праць інших науковців супроводжується належними посиланнями на джерела. Підстав стверджувати про наявність академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у поданій дисертації не вбачається.

Загалом зміст дисертаційного дослідження свідчить про те, що автору вдалося комплексно дослідити заявлену проблему, сформулювати низку нових наукових положень та запропонувати практично орієнтовані підходи до вдосконалення адміністративно-правового механізму забезпечення інформаційної безпеки України в аспекті протидії зовнішньому впливу на публічне управління.

Дискусійні положення та зауваження до дисертаційного дослідження

Позитивно оцінюючи результати дисертаційного дослідження, його безперечну теоретичну фундаментальність та прикладну значущість для зміцнення архітектури інформаційної безпеки України, варто вказати на певні дискусійні положення:

1. У першому розділі, здійснюючи розгляд структури публічного управління у вертикальному та горизонтальному вимірі, автор слушно акцентує увагу на вразливості останнього. Водночас наукова цінність роботи виграла б від більш детального розмежування адміністративно-правових режимів моніторингу діяльності іноземних неурядових організацій та вітчизняних інститутів громадянського суспільства. Це дозволило б чіткіше окреслити межі превентивного втручання держави, уникаючи ризиків надмірного тиску на національний експертний сектор.

2. Запропонований автором формалізований алгоритм ідентифікації афілійованості за допомогою ризик-скорингу є інноваційним кроком до підвищення ефективності безпекового аналізу. Проте, з огляду на

динамічність та високу латентність сучасних форм зовнішнього впливу, використання переважно бінарних показників (наявність/відсутність ознаки) дещо обмежує гнучкість системи. Вбачається, що впровадження «вагових коефіцієнтів імовірності» для окремих індикаторів дозволило б Системі інтегрованого моніторингу афілійованості ефективніше верифікувати непрямі зв'язки, які на початкових етапах можуть не мати виразних юридичних ознак.

3. Аналізуючи систему суб'єктів забезпечення безпеки у другому розділі, здобувач обґрунтовано пропонує залучити до координаційного контуру органи фінансового та кадрового моніторингу. Разом з тим, концепція дослідження потребувала б глибшого розкриття процесуальних аспектів міжвідомчої взаємодії Центру протидії зовнішньому впливу із суб'єктамифінансового моніторингу, зокрема в частині правових запобіжників щодо дотримання банківської таємниці та захисту персональних даних при верифікації транзакцій потенційно афілійованих осіб.

4. Обґрунтовуючи створення спеціального Реєстру афілійованих суб'єктів як інструменту забезпечення прозорості, автор наголошує на його публічно-правовій природі. Для забезпечення повної відповідності запропонованої адміністративної процедури принципам справедливості та належного врядування, доцільно було б нормативно деталізувати механізм «правової реабілітації» (процедуру виключення суб'єкта з Реєстру) у випадках доведеного припинення деструктивних зв'язків із іноземним суб'єктом.

Зазначені зауваження та пропозиції не мають визначального характеру, не спростовують отриманих здобувачем результатів і не впливають на загальну високу позитивну оцінку дисертаційної роботи. Вони радше відображають масштабність проведеного дослідження та актуальність порушених у ньому питань.

Загальна оцінка дисертаційного дослідження та рекомендаційний висновок

Дисертаційне дослідження на тему «Адміністративно-правового механізму забезпечення інформаційної безпеки України» є актуальною, комплексною та концептуально завершеною науковою працею, що відповідає сучасним викликам у сфері національної та інформаційної безпеки.

Проведений аналіз дає підстави констатувати, що автору вдалося сформувати цілісну наукову концепцію, яка поєднує теоретико-методологічне осмислення проблеми з розробкою прикладних адміністративно-правових інструментів її вирішення. Робота характеризується системністю підходу, логічною послідовністю викладу матеріалу та внутрішньою узгодженістю всіх її структурних елементів.

Особливої уваги заслуговує те, що дисертантом запропоновано власну інтерпретацію ключових категорій дослідження, зокрема інформаційної безпеки держави, адміністративно-правового механізму її забезпечення та зовнішнього впливу на публічне управління. Введення до наукового обігу нових концептуальних підходів та уточнення існуючих категорій свідчить про високий рівень наукової самостійності та теоретичної підготовки автора.

Значним здобутком дослідження є розробка ризик-орієнтованої моделі ідентифікації зовнішнього впливу та афілійованості суб'єктів, що дозволяє перейти від описових та оціночних підходів до формалізованих процедур адміністративно-правового аналізу, що може бути використано як основа для подальшої цифровізації процедур у сфері інформаційної безпеки.

Важливою складовою наукової новизни є також запропонована автором модель адміністративно-правового механізму забезпечення інформаційної безпеки України, яка включає взаємопов'язані нормативно-правовий, інституційно-координаційний, інформаційно-аналітичний, процедурно-контрольний та комунікаційно-превентивний блоки із судоцентричним

елементом контролю. Така конструкція дозволяє забезпечити баланс між ефективністю державного реагування та дотриманням прав і свобод людини.

Окремо слід відзначити належний рівень обґрунтованості висновків, що базується на комплексному використанні загальнонаукових, спеціально-юридичних та міждисциплінарних методів дослідження. Це свідчить про методологічну зрілість роботи та здатність автора до інтеграції різних підходів у межах єдиної наукової концепції.

Важливо підкреслити, що дисертаційне дослідження відповідає вимогам академічної доброчесності. Аналіз тексту роботи та наукових публікацій автора не виявив ознак плагіату, фабрикації чи фальсифікації. Усі використані джерела належним чином опрацьовані та коректно оформлені, а сформульовані положення мають ознаки самостійного наукового результату. Опубліковані праці здобувача узгоджуються зі змістом дисертаційного дослідження та відображають його основні наукові результати.

Дисертаційна робота є завершеним, цілісним та самостійним науковим дослідженням, що містить нові науково обґрунтовані результати у сфері адміністративного права та інформаційної безпеки. Отримані автором положення мають як теоретичне, так і практичне значення та можуть бути використані у подальшому розвитку правової науки, нормотворчій діяльності та вдосконаленні механізмів забезпечення інформаційної безпеки держави.

Отже, дисертація на тему «Адміністративно-правовий механізм забезпечення інформаційної безпеки України»відповідає вимогам, установленим Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами), а також Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року №44, а її автор – Калетнік Василь Васильович – заслуговує

заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 – Право.

Професор кафедри
адміністративно-правових дисциплін
Львівського державного
університету внутрішніх справ
доктор юридичних наук, професор **Ірина ШОПІНА**

